

První fáze pilotního projektu

„Stárnutí populace – porovnání nákladů zdravotního a sociálního pojištění“

-

ověření datové základny, příprava a ověření metodiky a analýza DG G35 a M45*

Kancelář zdravotního pojištění z.s. :

- sdružuje všechny ZP, vznikla v březnu 2016 sloučením Národního referenčního centra a Centra mezistátních úhrad
- v rámci fce styčného orgánu reprezentuje č. systém veřejného zdravotního pojištění ve vztahu k jiným zemím i ostatním orgánům sociálního zabezpečení

K pilotnímu projektu porovnání nákladů zdravotního a sociálního systému přizvána předsedou soc. výboru PS PČR na jaře 2016

Zadání:

- nově **zmapovat možnosti a pokusit se o vytvoření metodiky** srovnání dopadů diagnózy na zdravotní a sociální pojištění (případně další sociální systémy) ve vazbě na diagnózu, podstupovanou terapii, zachování průceschopnosti a další aspekty
- zvoleny **diagnózy umožňující srovnání** s dřívějšími dílčími analýzami – pro ověření správnosti metodiky

Ověření datové základny a dohoda na úrovni institucí

Výsledkem projednání institucí:

1. zjištění dostupnosti dat

- v rámci pojistných systémů (ZP a ČSSZ) možno členit data dle diagnózy
- v rámci ZP evidovány i klíčové sociální stavy osoby (ZAM/OSVČ/důchodce/do26 let atd.)
- z nepojistných systémů export na základě diagnózy nemožný (možno ale z údajů o posuzování v rámci LPS)
- u některých typů nepojistných dávek nemožná individualizace - poskytovány skupině společně posuzovaných osob

2. specifikace hlavních typů relevantních dávek ve vztahu k nemoci:

- zdravotní služby, nemocenské,
- invalidní důchody,
- příspěvky na péči a
- dávky OZP

Závěry:

- dohodnuto vycházet při přípravě metodiky a analytických výstupů primárně z dat veřejného zdravotního pojištění, doplněných o data sociálního pojištění (není nutná individualizace).

Dostupná data

Zdravotní pojištění:

- na základě dohodnutého rozhraní vybrání pacienti, u kterých se mezi lety 2010-2015 na jakémkoliv dokladu 01 nebo 02 objevila hlavní diagnóza G35 nebo M45.
- k takto určeným pacientům byly přiřazeny ostatní doklady, které byly pojišťovněm vykázány za roky 2010-2015 a
- údaje o sociálních stavech, evidovaných pro účely stanovení plátce pojistného

Důchodové pojištění

- z databáze ČSSZ byly předány statistické údaje k invalidním důchodům (počty dle stupňů, výše důchodů) specificky ve vztahu k diagnóze G35, resp. M45 a roky 2010 až 2015

Nemocenské pojištění:

- z databáze ČSSZ byly předány statistické údaje k nemocenské (počet, průměrná délka trvání) specificky ve vztahu k diagnóze G35, resp. M45 a roky 2010 až 2015

Nepojistné dávky

- z databáze LPS byly předány statistické údaje k posuzování nároku na příspěvek na péči specificky ve vztahu k DG G35, resp. M45*

Příjmy a ztráty veřejných rozpočtů:

- Byly zjištěny průměrné výše odvodů do pojistných systémů a státního rozpočtu u výdělečně činných osob
- Byly zjištěny výše odvodů státu na tzv. pojistné za státní pojištěnce

Postup zpracování

Byly specifikovány:

- **počty pacientů a náklady zdravotního pojištění dle jednotlivých segmentů**
- skupiny osob **dle způsobu léčení** (vyjmenovanými centrovými léky/bez vyjmenovaných léků), vč. časové dostupnosti
- **relevantní sociální stavy osob**, jejich počty a členění v rámci dané diagnózy a jejich **vývoj v časové ose i v závislosti na typu poskytované péče** (specifikace příjemců invalidních důchodů, zaměstnanců, OSVČ, resp. kombinací činnosti a invalidity atd.)
- **celkové i průměrné náklady zdravotního a sociálního pojištění ve vztahu k DG**, v členění dle:
  - typu poskytovaného léčení,
  - sociální situace osoby,
  - podílu nákladů jednotlivých systémů,a to vše včetně zachycení vývoje a souvislostí jednotlivých parametrů v čase

Byly **modelovány nepřímé finanční dopady** léčení dané diagnózy z hlediska rozpočtu zdravotního pojištění, rozpočtu sociálního pojištění a státního rozpočtu.

- specifikace příjmů rozpočtů na pacienta dle typu poskytované péče
- modelace ztrát v souvislosti s diagnózou - neodvedené pojistné a daně vlivem onemocnění

Předběžné závěry

V důsledku specifikován mimo jiné:

- **zvyšující se podíl nákladů ZP** na celkových nákladech sociálního pojištění ve vztahu k DG
- **finanční a další dopady způsobu léčení na přímé a nepřímé sociální náklady** v ostatních systémech (zvýšené náklady ZP kompenzovány úsporou jen do určité části)
- **dopad způsobu léčení na příjmy** veřejných rozpočtů (zvýšené náklady ZP kompenzovány zvýšenými odvody jen do určité části)
- **celkové dopady DG z hlediska přímých nákladů, nepřímých nákladů a ztrát** v důsledku neschopnosti výkonu výdělečné činnosti

Ze srovnání výsledků s dostupnými údaji z dříve provedených šetření vplynula shoda v základních výstupech, což naznačuje správnost a další využitelnost metodického postupu, který umožňuje sledovat základní souvislosti mezi nemocí a

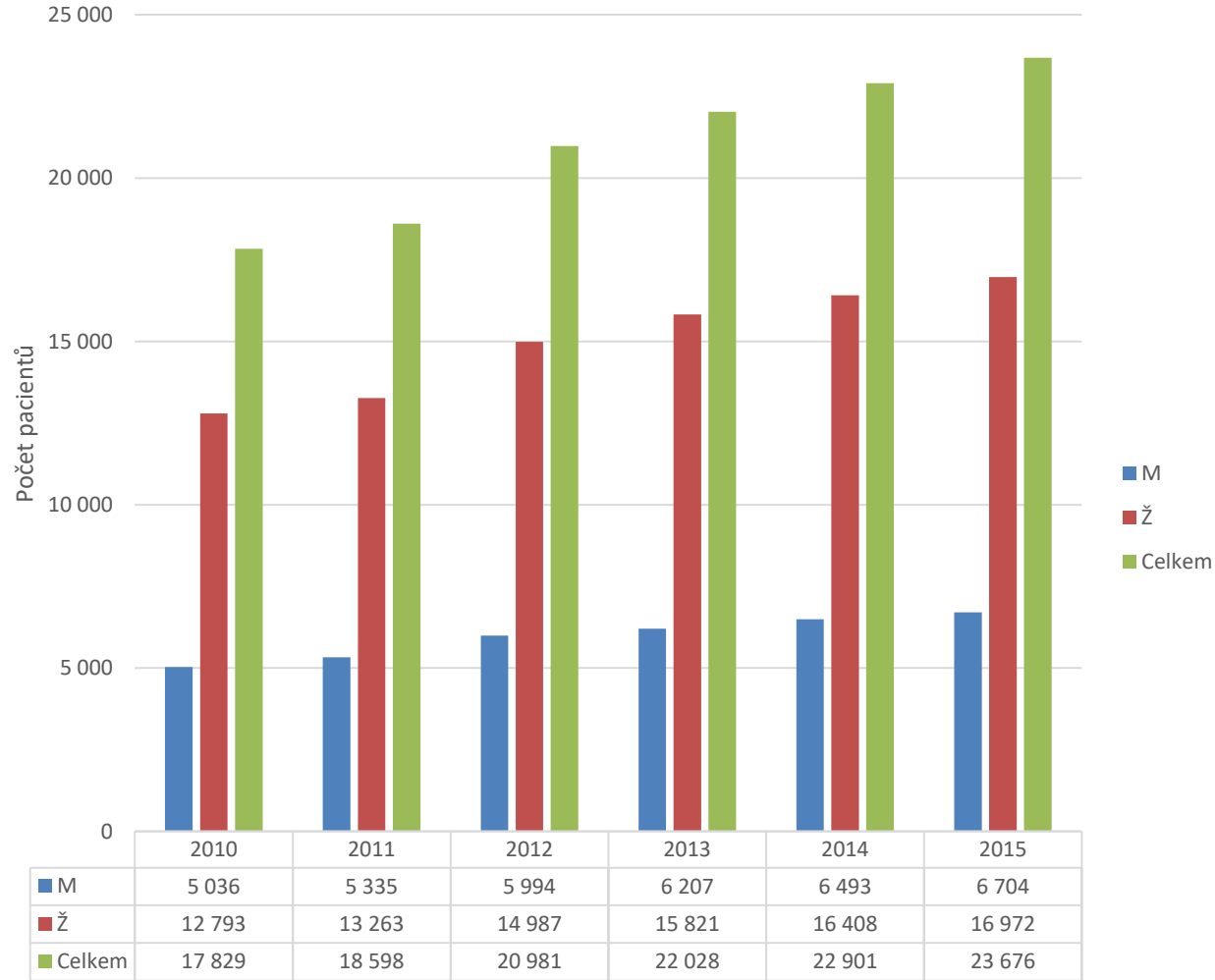
- výdaji (přímými i nepřímými),
- ztrátou jednotlivých systémů,
- zachováním průceschopnosti

a to v čase, dle obsahu podstupované terapie, v rámci jednotlivé sociální skupiny, v závislosti na věku, pohlaví atd. Lze modelovat i základní trendy a dopady diagnózy do dalších sociálních oblastí (které není možné z důvodů neadresnosti dávky, nedostatku evidované vazby na diagnózu) do analýzy zahrnout.

Dle připravené metodiky lze pokračovat analýzou finančních dopadů pro systémy sociálního zabezpečení i u dalších diagnóz.

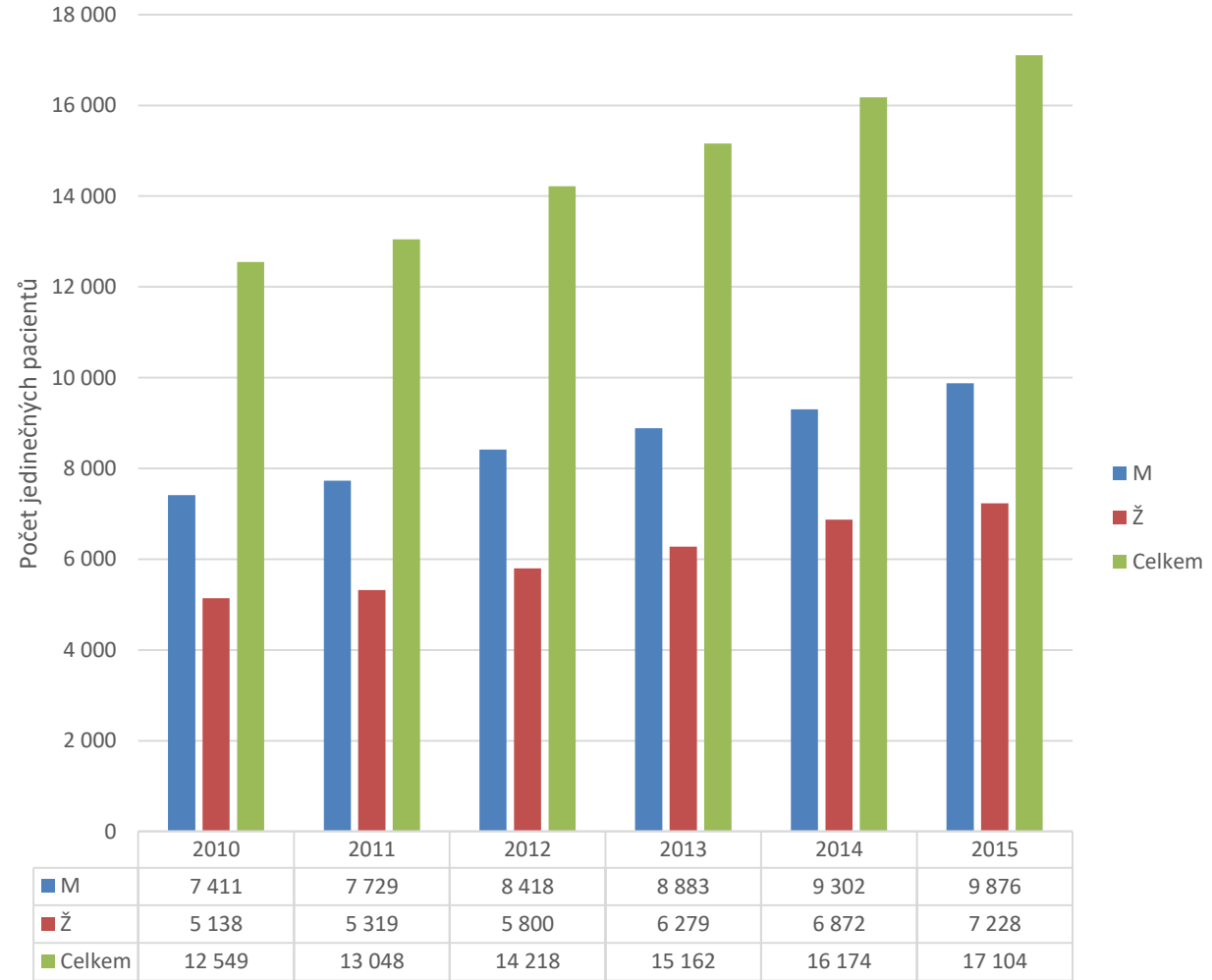
Počet pacientů podle pohlaví

G35 – Roztroušená skleróza

Rok

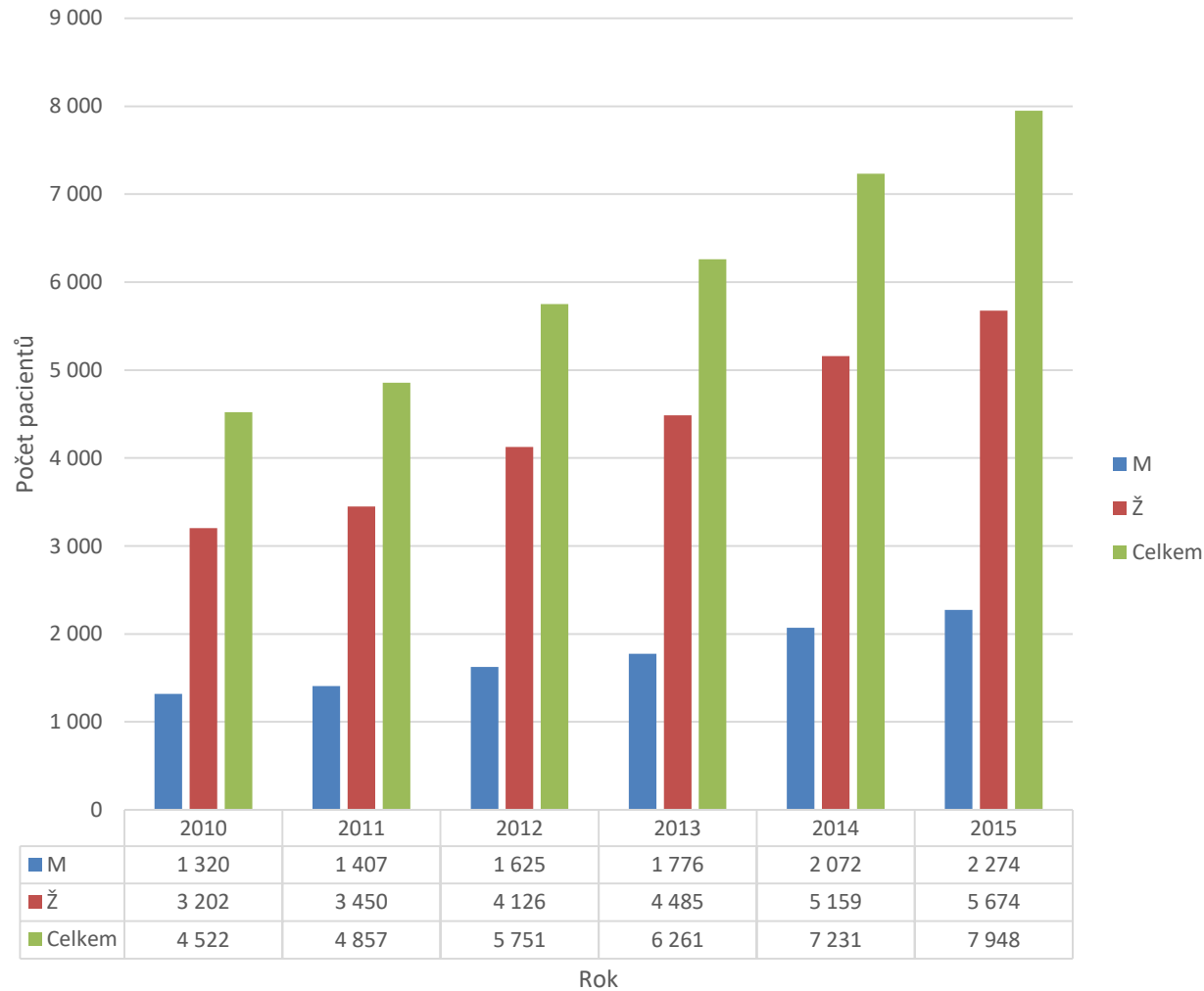
M45 – Bechtěrevova nemoc

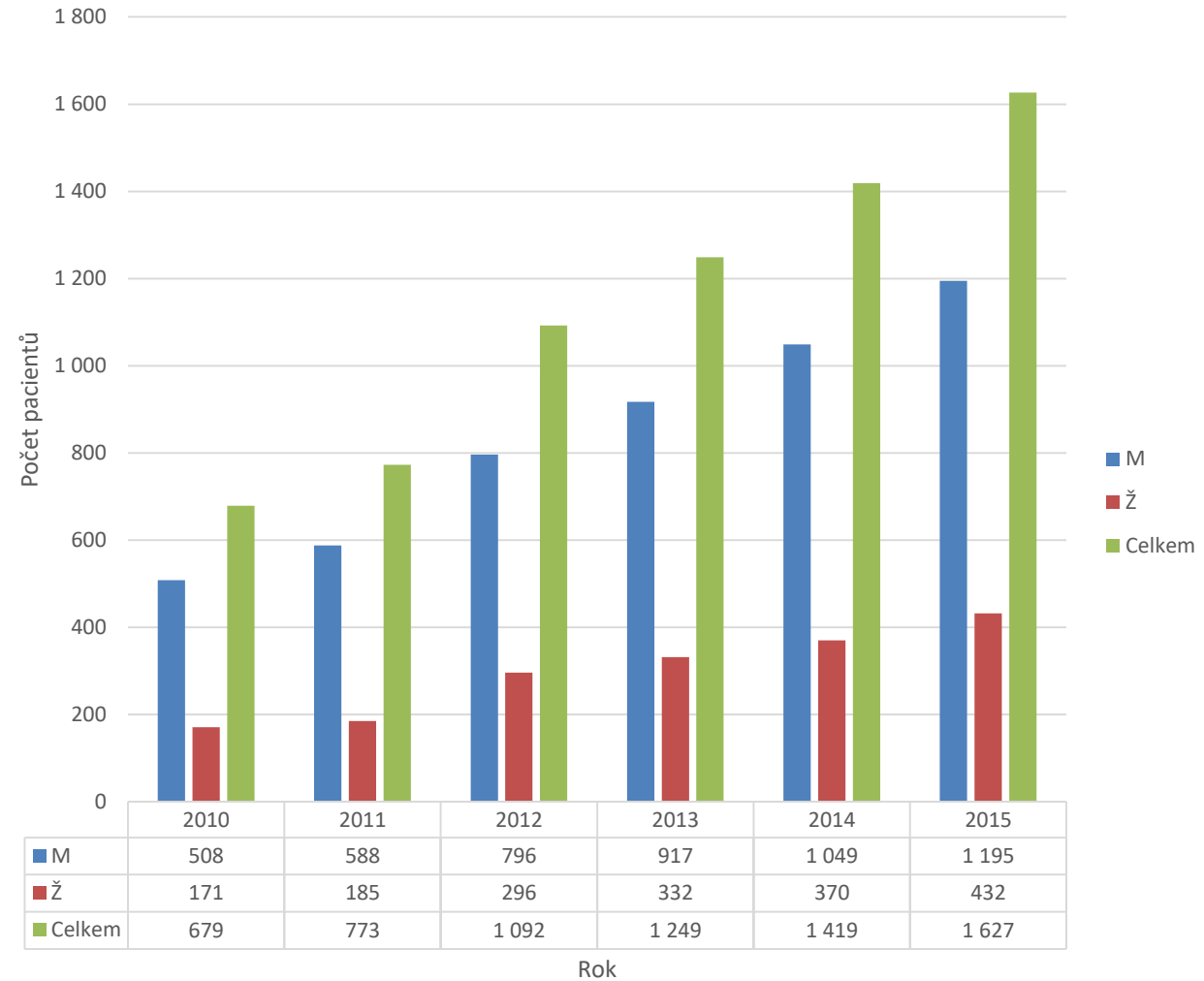
Rok

Počet pacientů léčených vyjmenovanými léky

G35 – Roztroušená skleróza

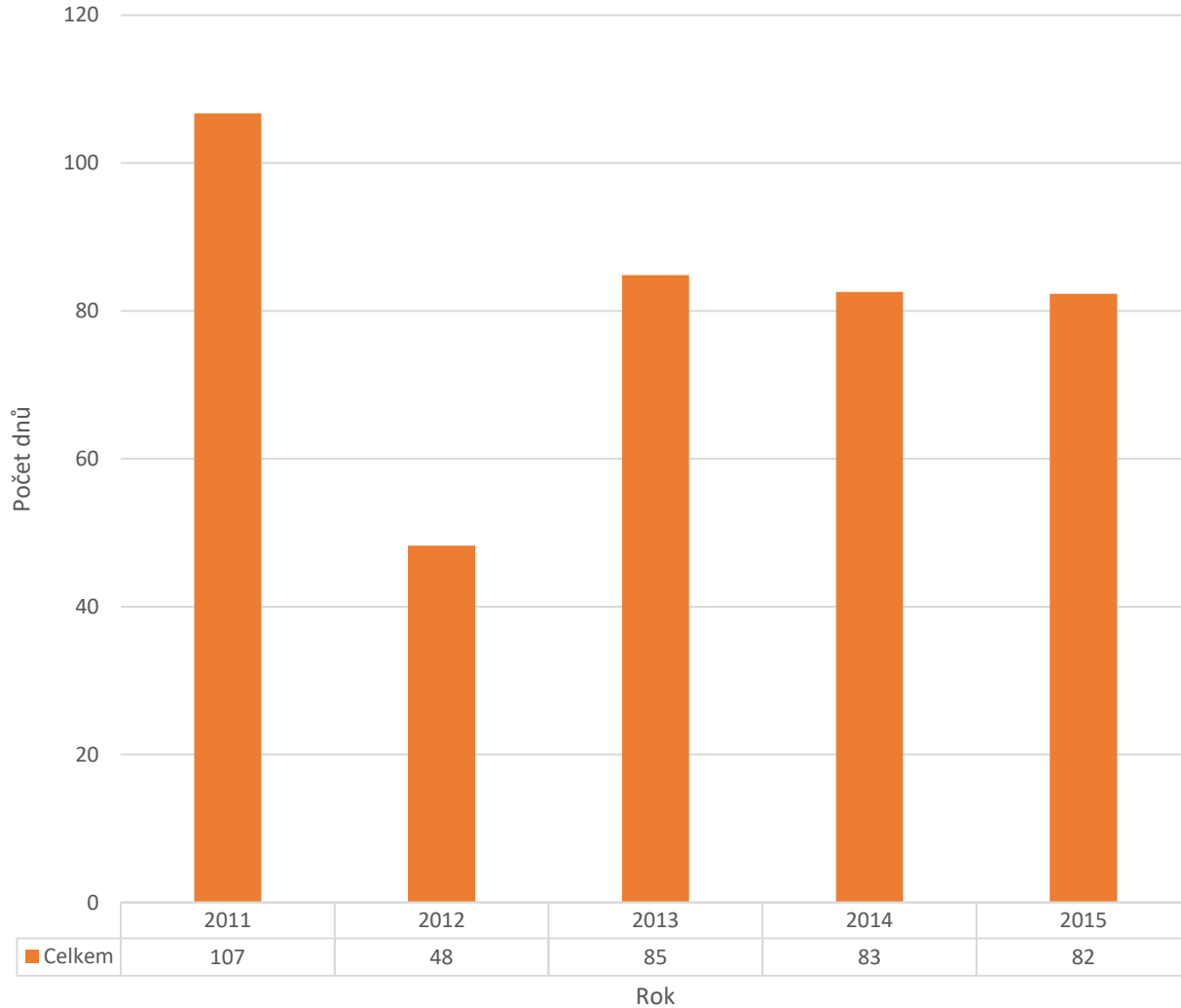
M45 – Bechtěrevova nemoc

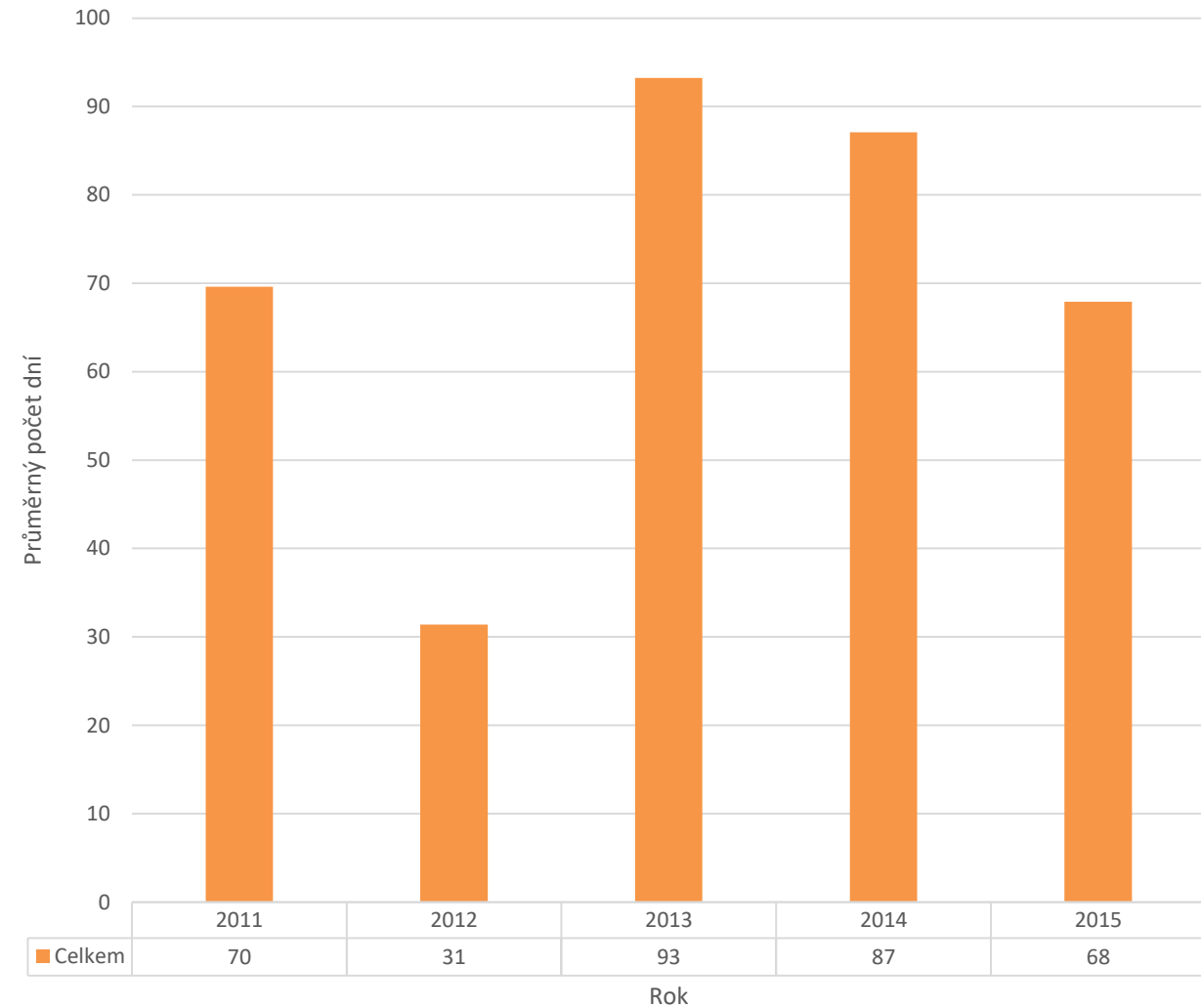

Průměrný počet dní do nasazení vyjmenovaného léku

G35 – Roztroušená skleróza

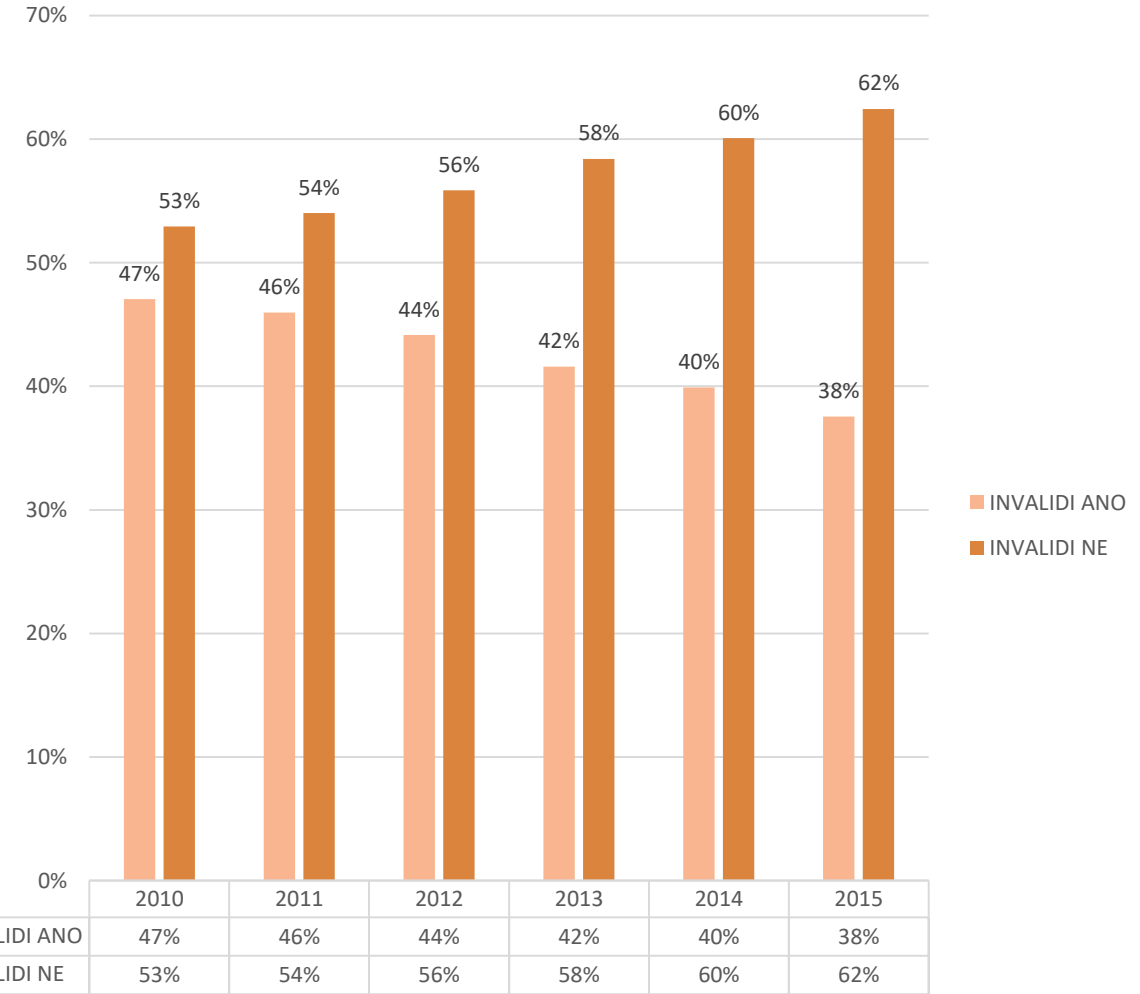
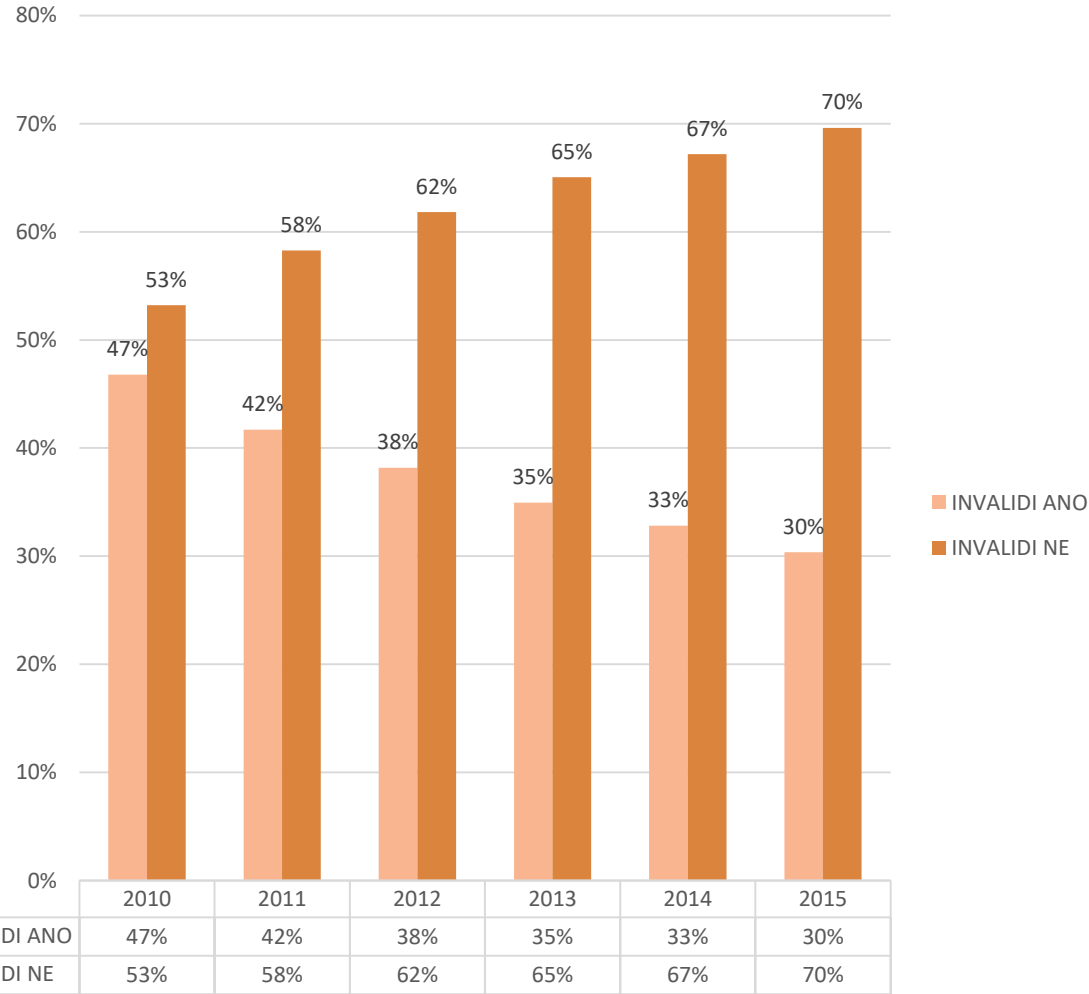
M45 – Bechtěrevova nemoc

Vývoj podílu invalidů v závislosti na obsahu léčby – vyjmenované léky

G35 – Roztroušená skleróza

M45 – Bechtěrevova nemoc

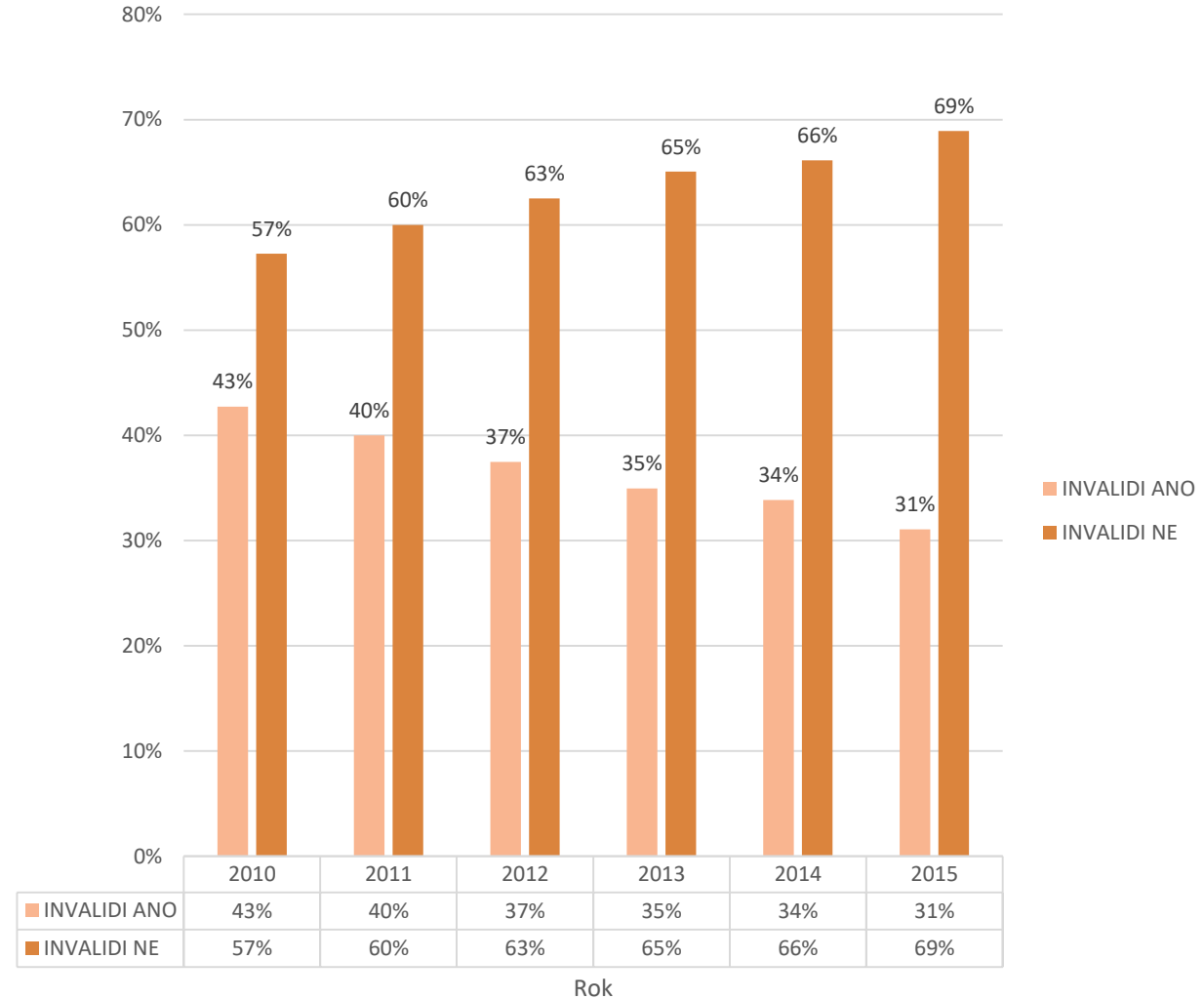
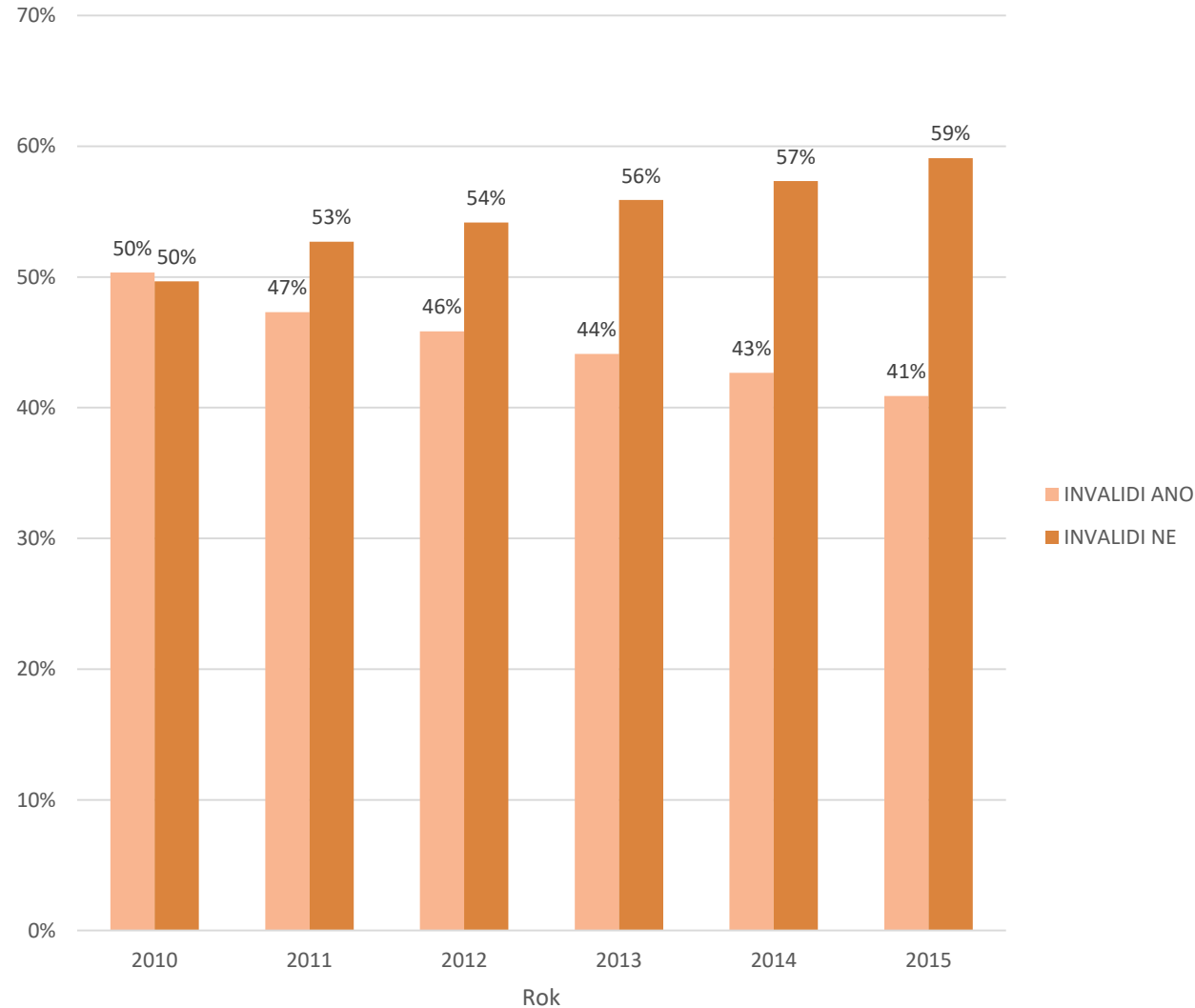
Rok

Rok

Vývoj podílu invalidů v závislosti na obsahu léčby – ostatní

G35 – Roztroušená skleróza

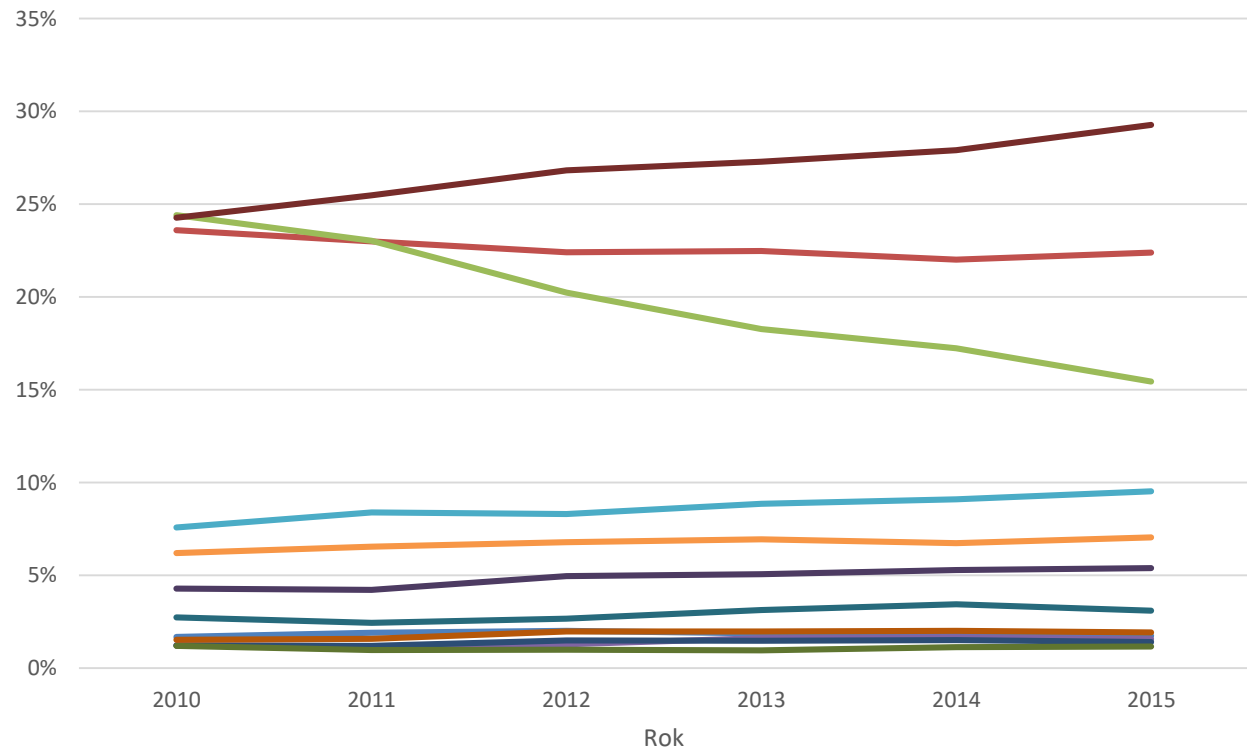
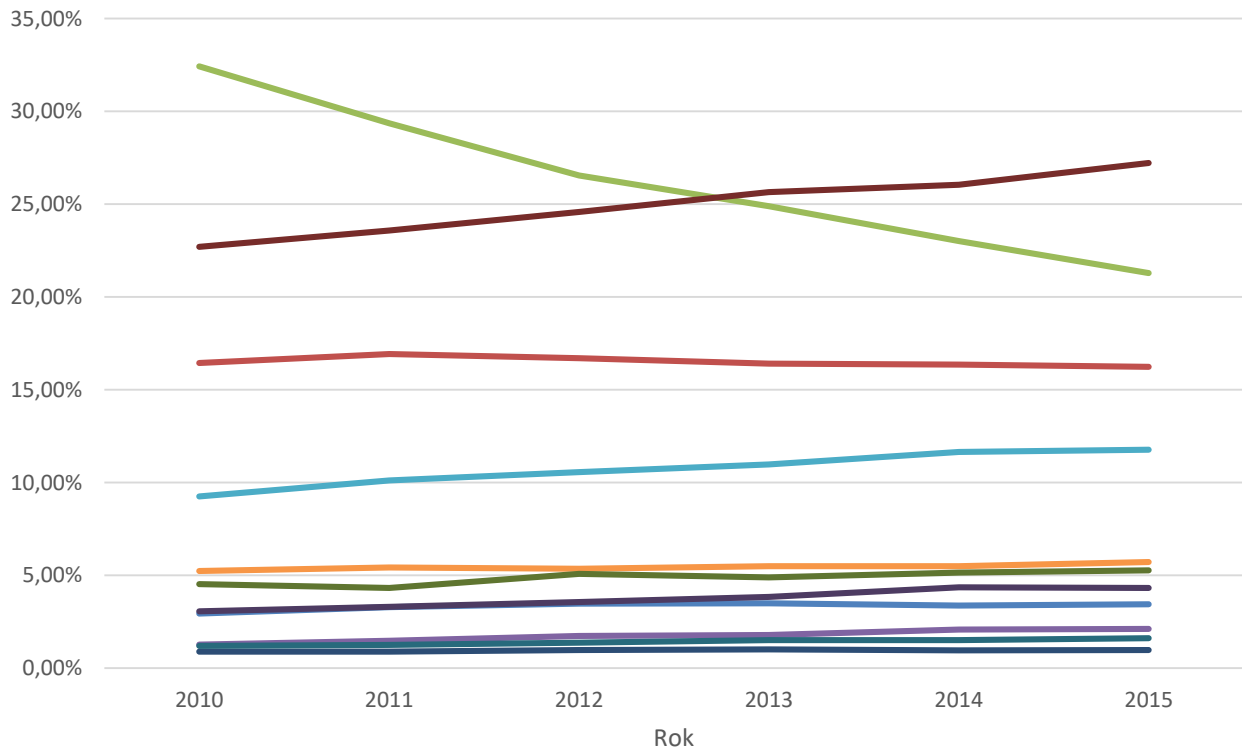
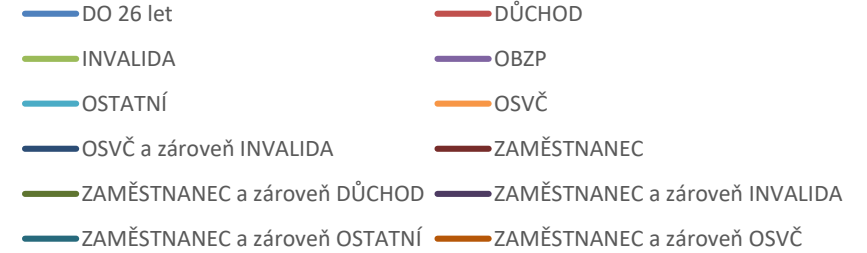
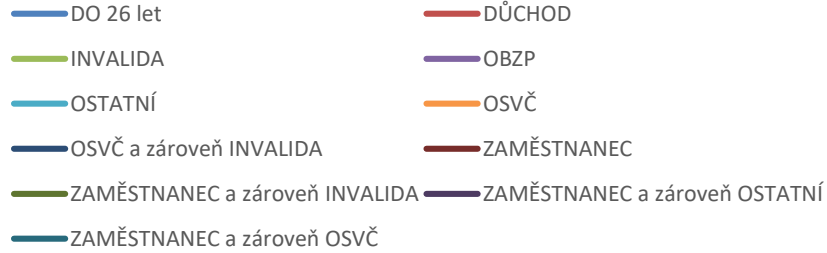
M45 – Bechtěrevova nemoc

Podíl sociálních stavů pacientů

G35 – Roztroušená skleróza

M45 – Bechtěrevova nemoc

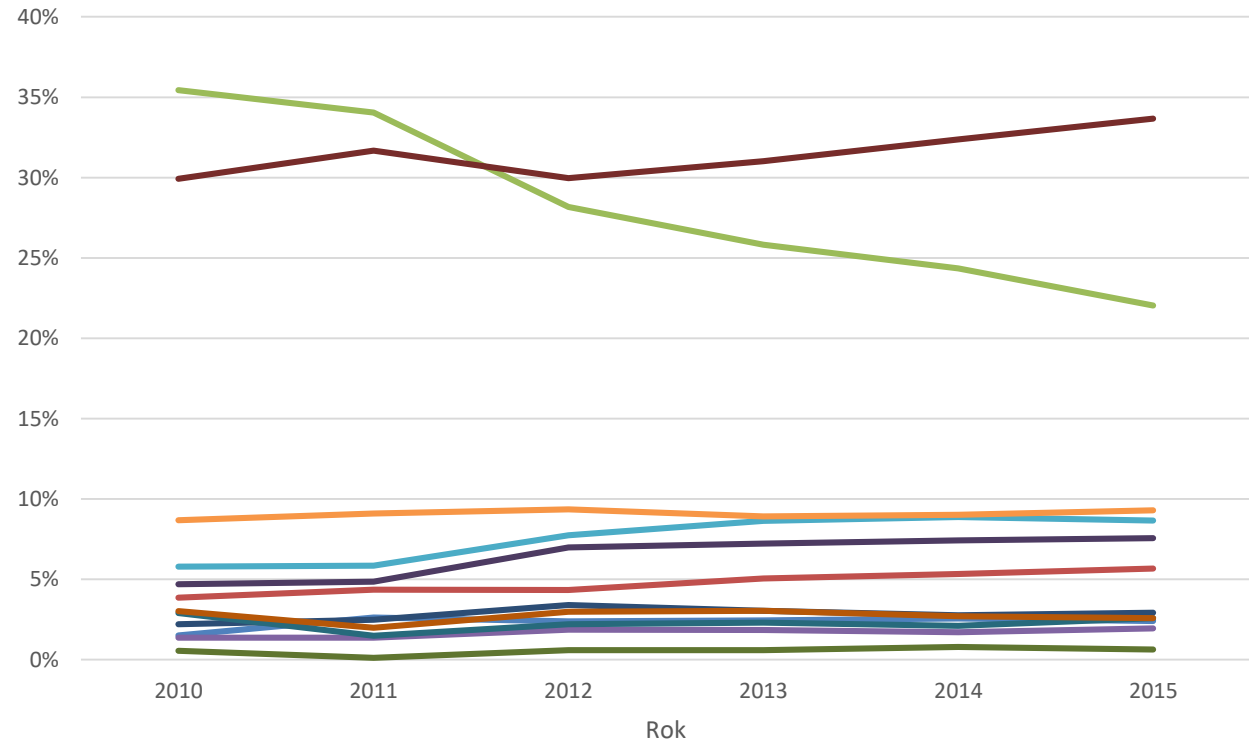
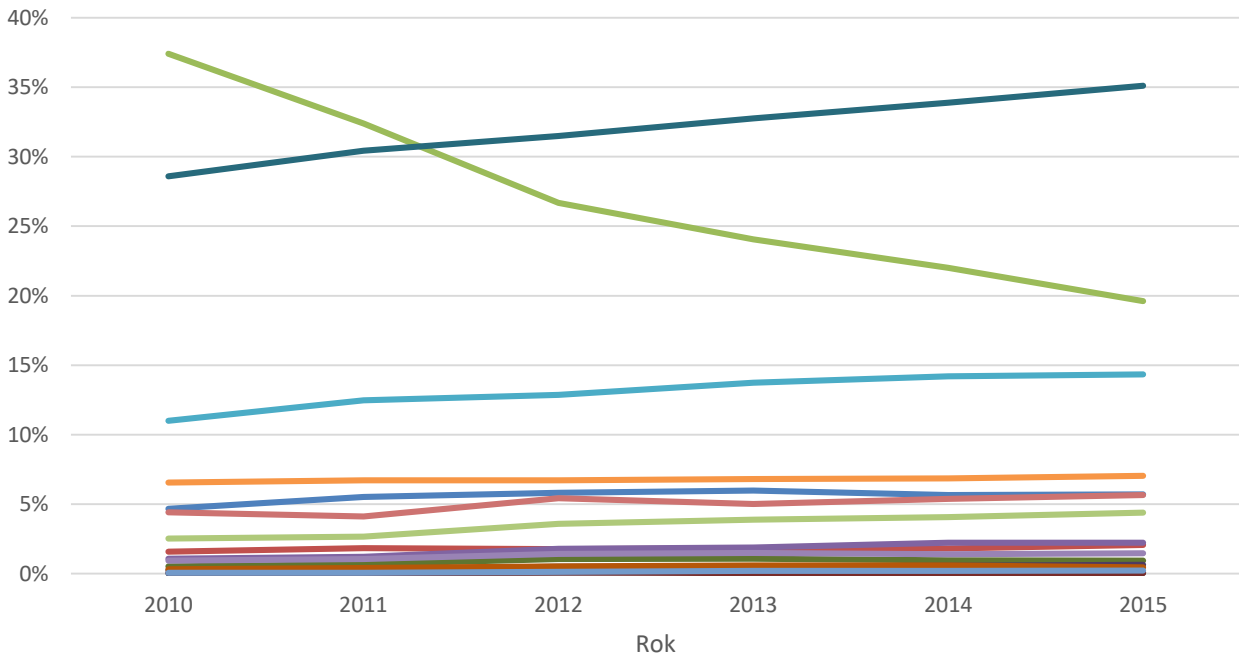
Podíl sociálních stavů pacientů léčených vyjmenovanými léky

G35 – Roztroušená skleróza

M45 – Bechtěrevova nemoc

- DO 26 let
- INVALIDA
- OSTATNÍ
- OSVČ a zároveň DO 26 let
- OSVČ a zároveň INVALIDA
- ZAMĚSTNANEC
- ZAMĚSTNANEC a zároveň DŮCHOD
- ZAMĚSTNANEC a zároveň OSTATNÍ
- DŮCHOD
- OBZP
- OSVČ
- OSVČ a zároveň DŮCHOD
- OSVČ a zároveň OSTATNÍ
- ZAMĚSTNANEC a zároveň DO 26 let
- ZAMĚSTNANEC a zároveň INVALIDA
- ZAMĚSTNANEC a zároveň OSVČ

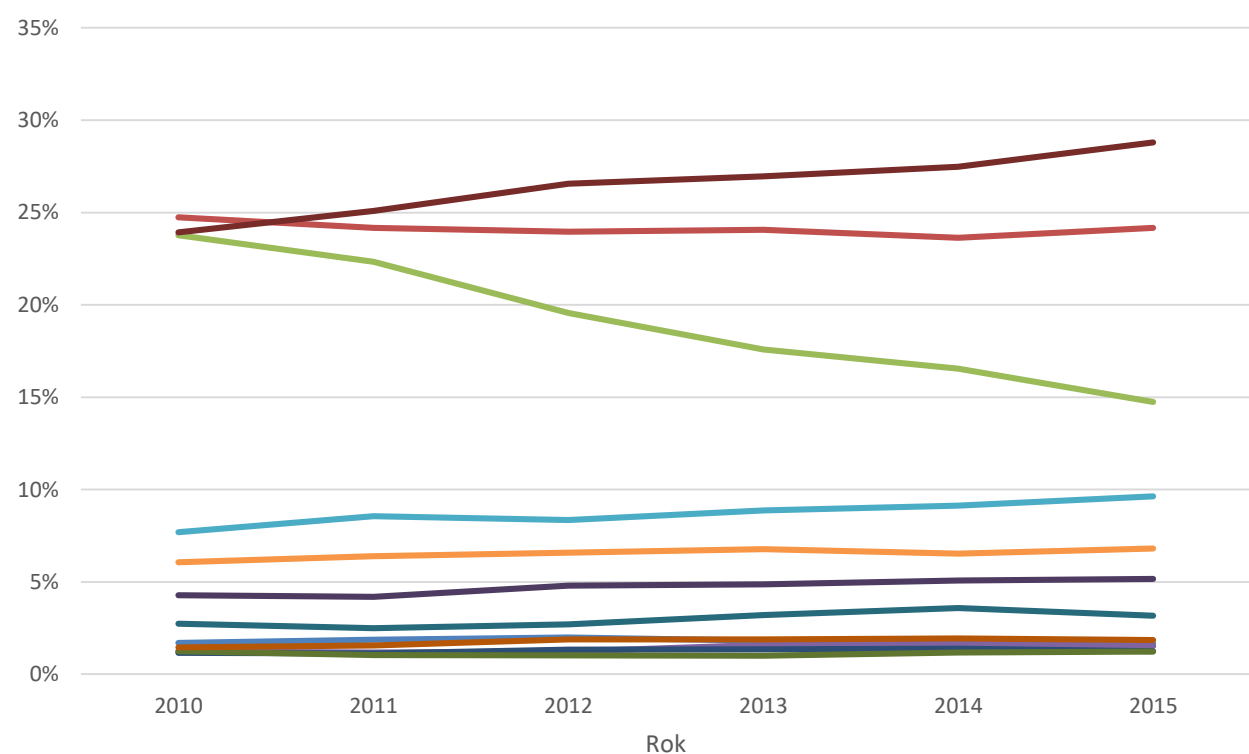
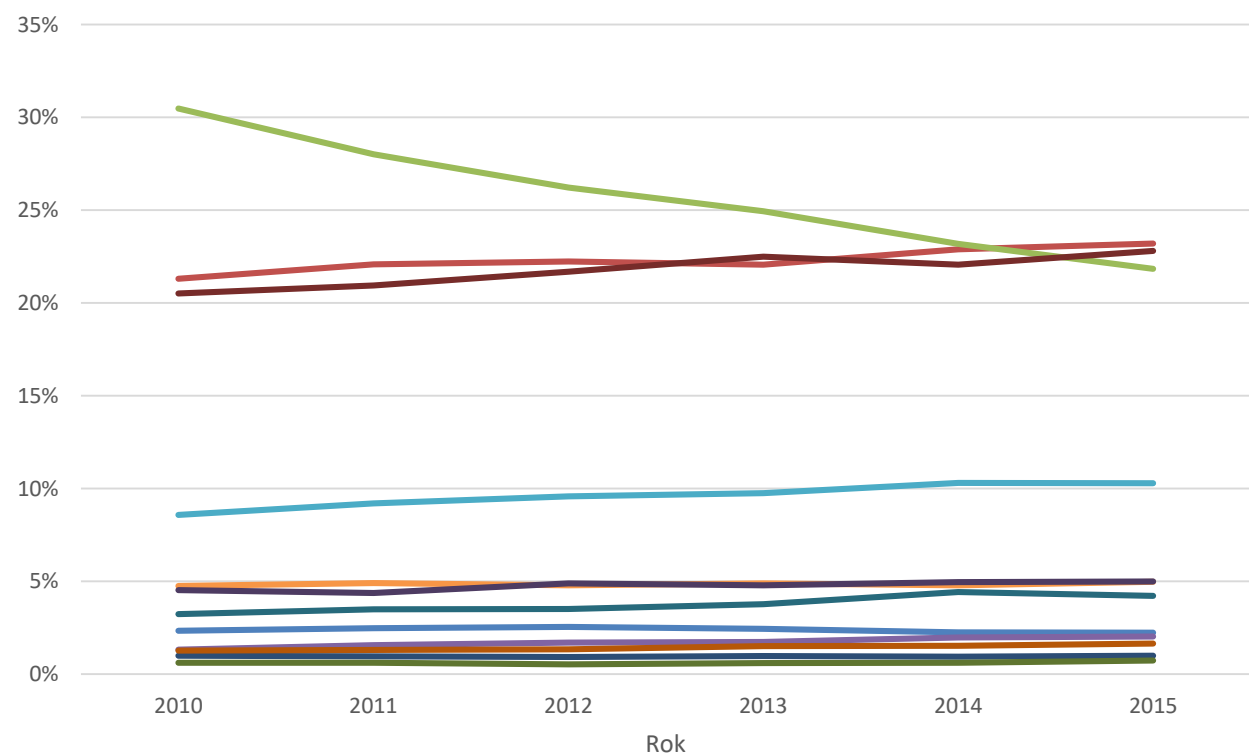
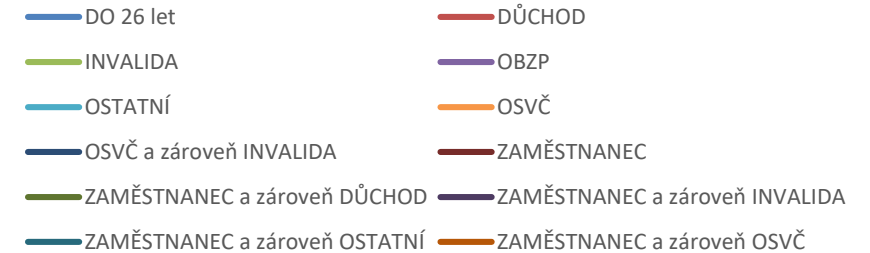
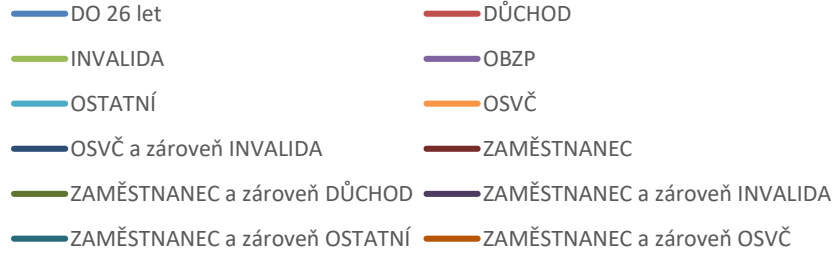
- DO 26 let
- INVALIDA
- OSTATNÍ
- OSVČ a zároveň INVALIDA
- ZAMĚSTNANEC a zároveň DŮCHOD
- ZAMĚSTNANEC a zároveň INVALIDA
- ZAMĚSTNANEC a zároveň OSTATNÍ
- ZAMĚSTNANEC a zároveň OSVČ
- DŮCHOD
- OBZP
- OSVČ
- ZAMĚSTNANEC
- ZAMĚSTNANEC a zároveň INVALIDA
- ZAMĚSTNANEC a zároveň OSVČ

Podíl sociálních stavů pacientů neléčených vyjmenovanými léky

G35 – Roztroušená skleróza

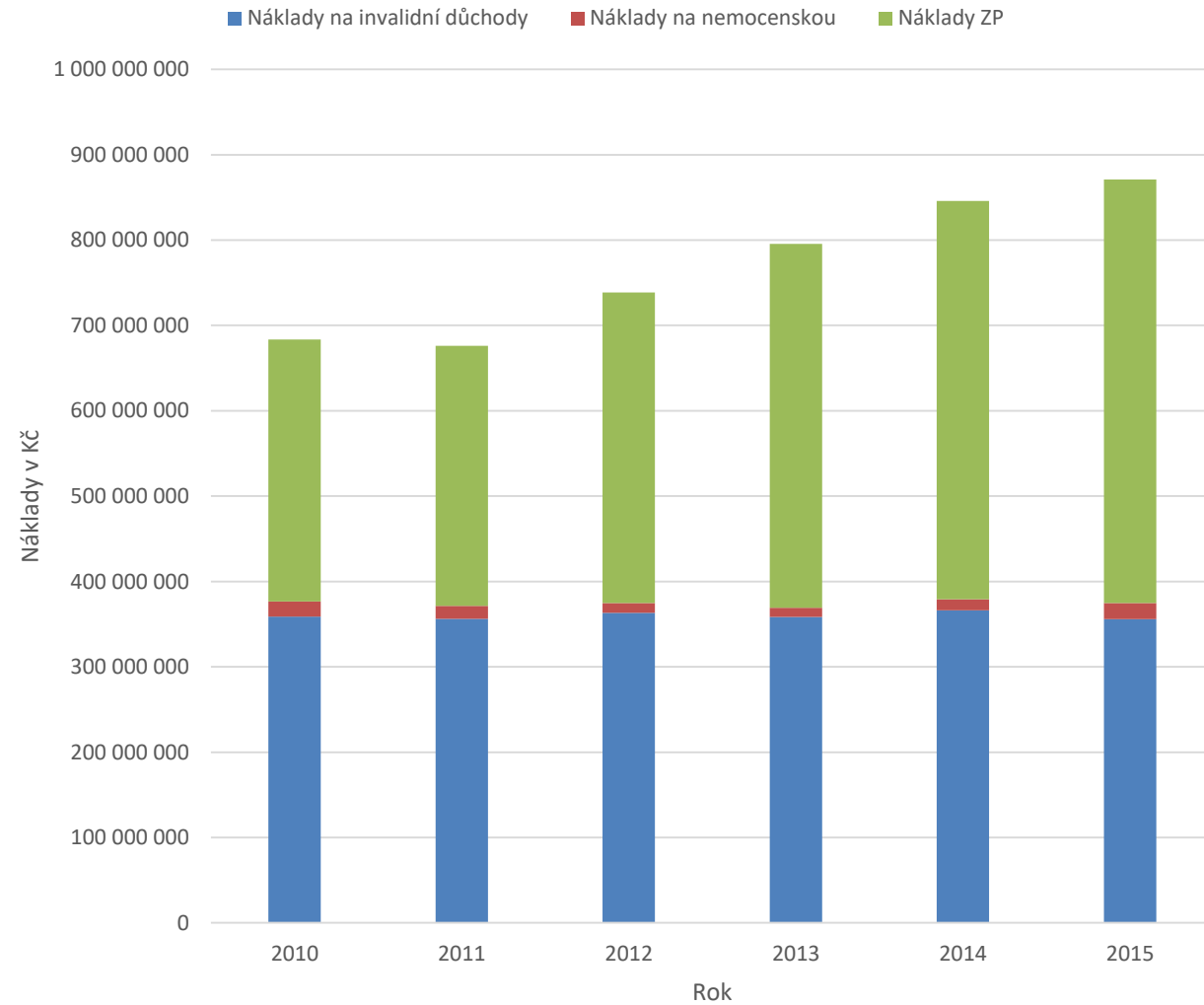
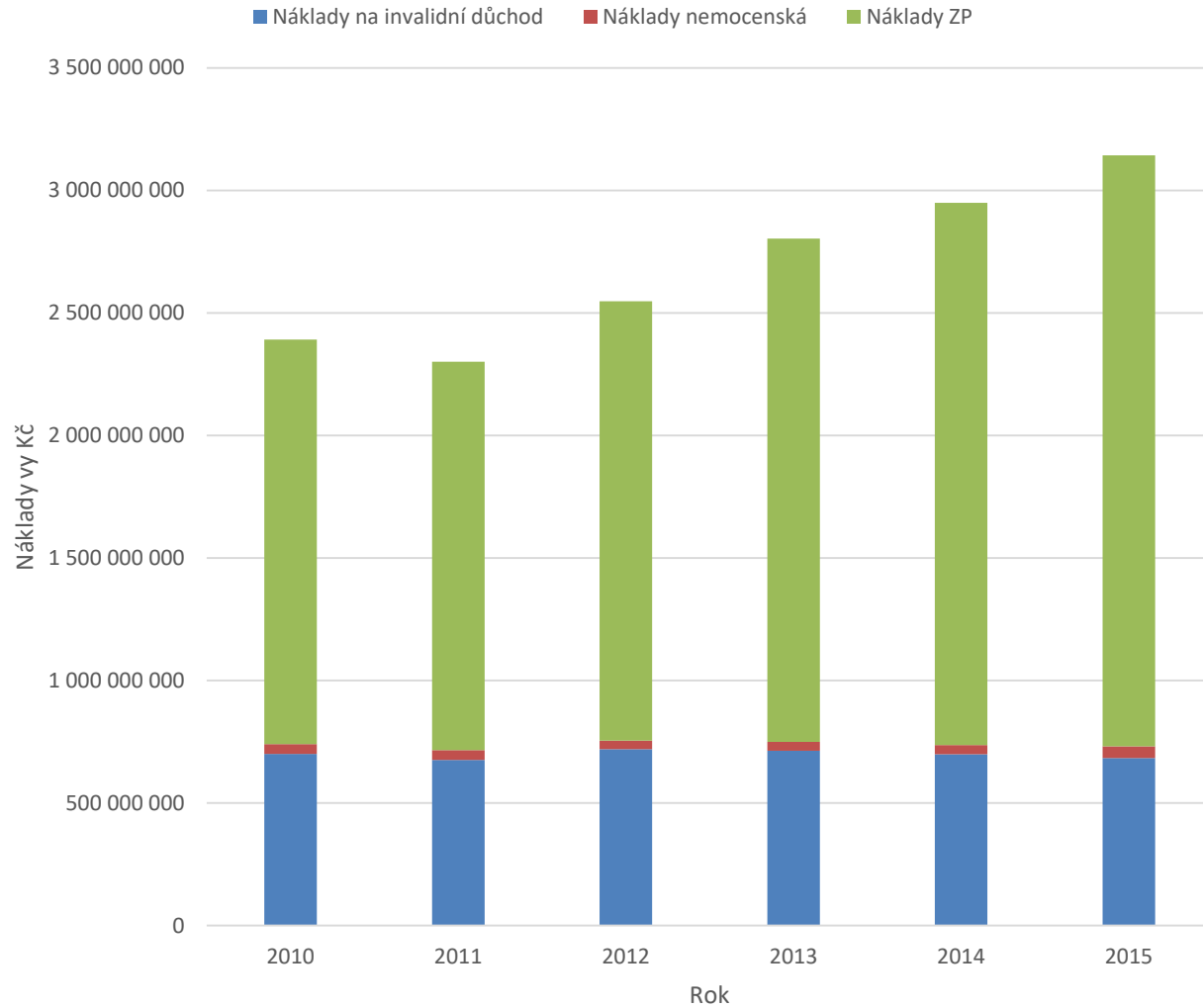
M45 – Bechtěrevova nemoc

Celkové náklady - zdravotní pojištění, invalidní důchody a nemocenská

G35 – Roztroušená skleróza

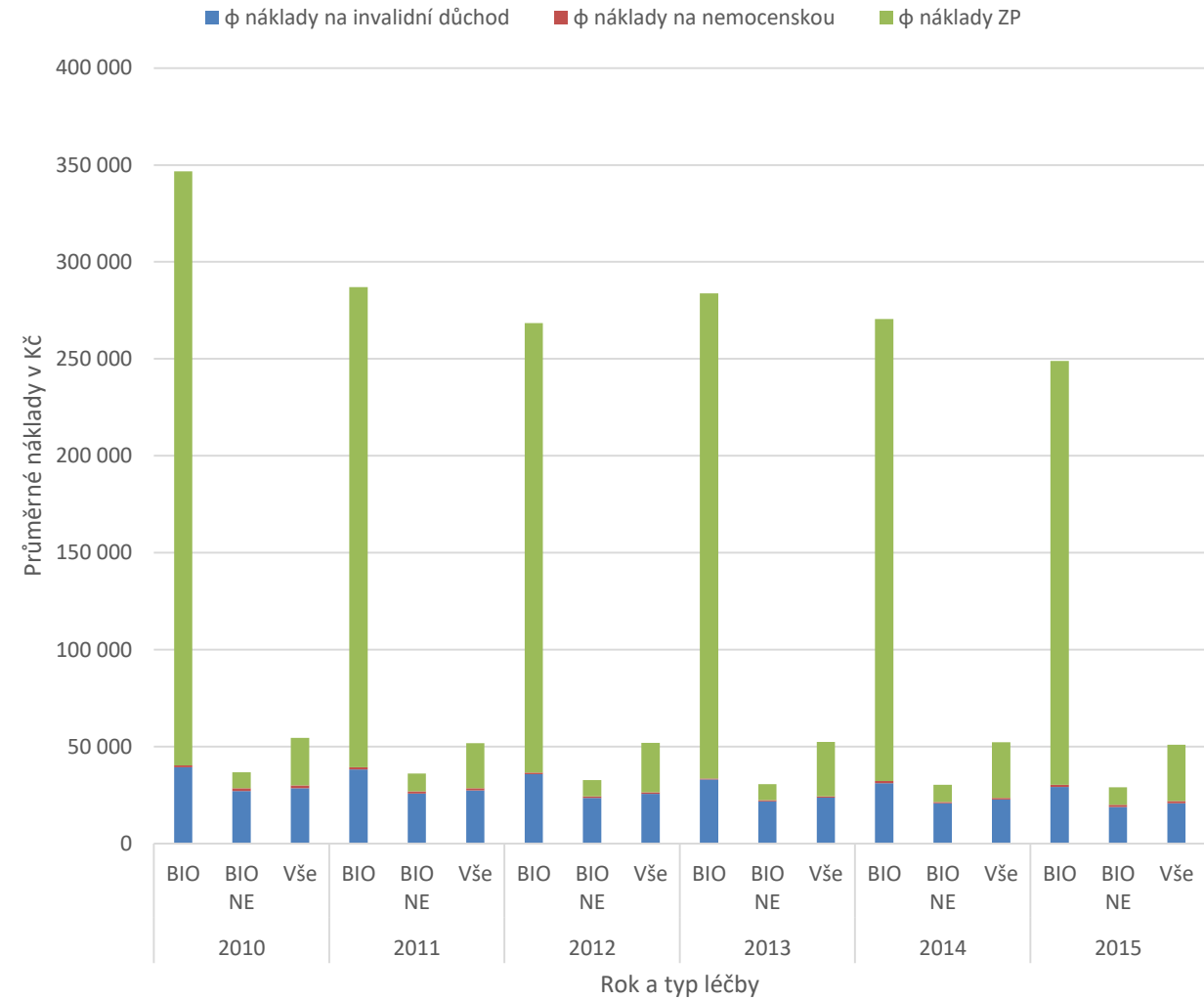
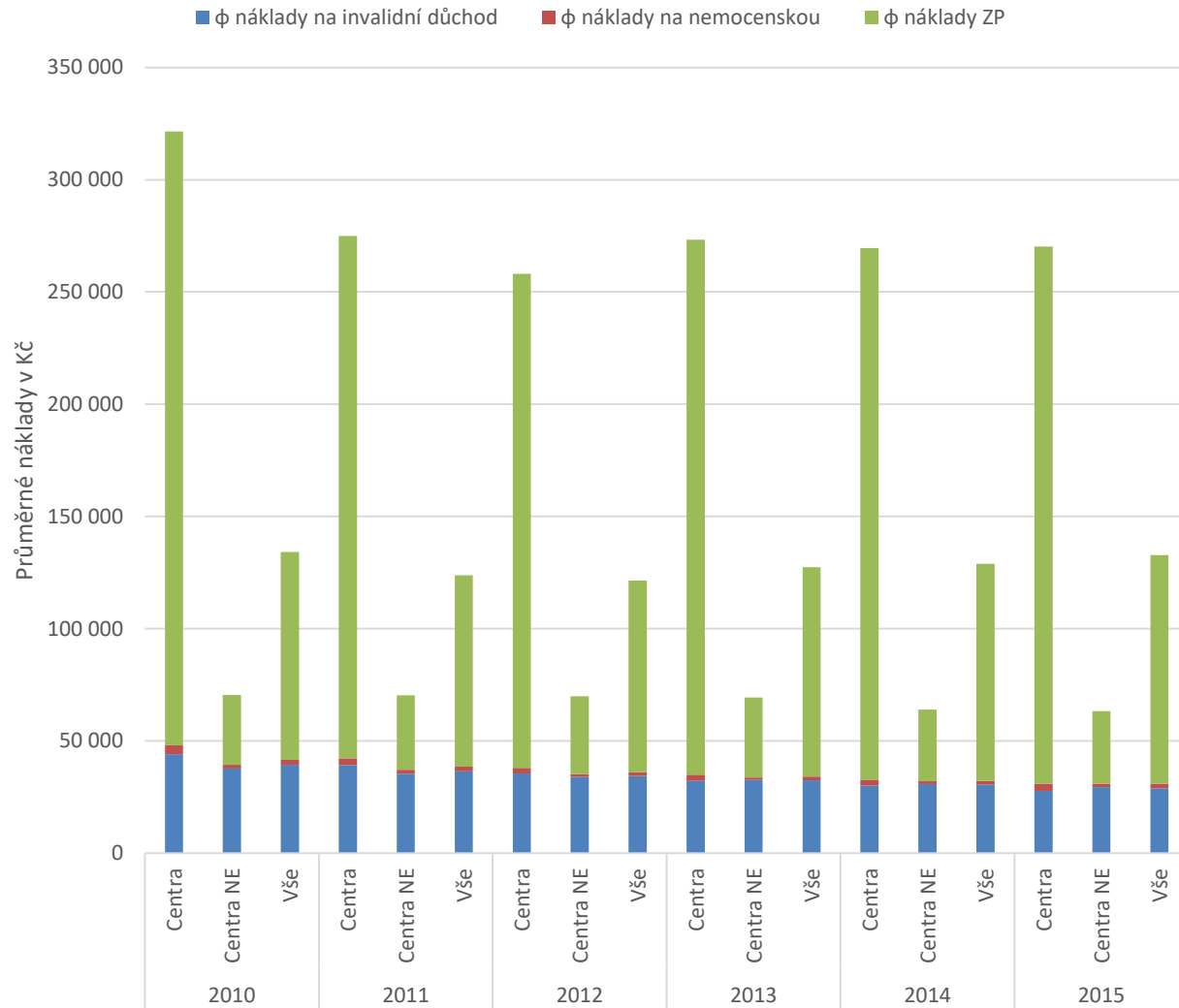
M45 – Bechtěrevova nemoc

Podíl průměrných nákladů zdravotního a sociálního pojištění na pacienta dle způsobu léčby

G35 – Roztroušená skleróza

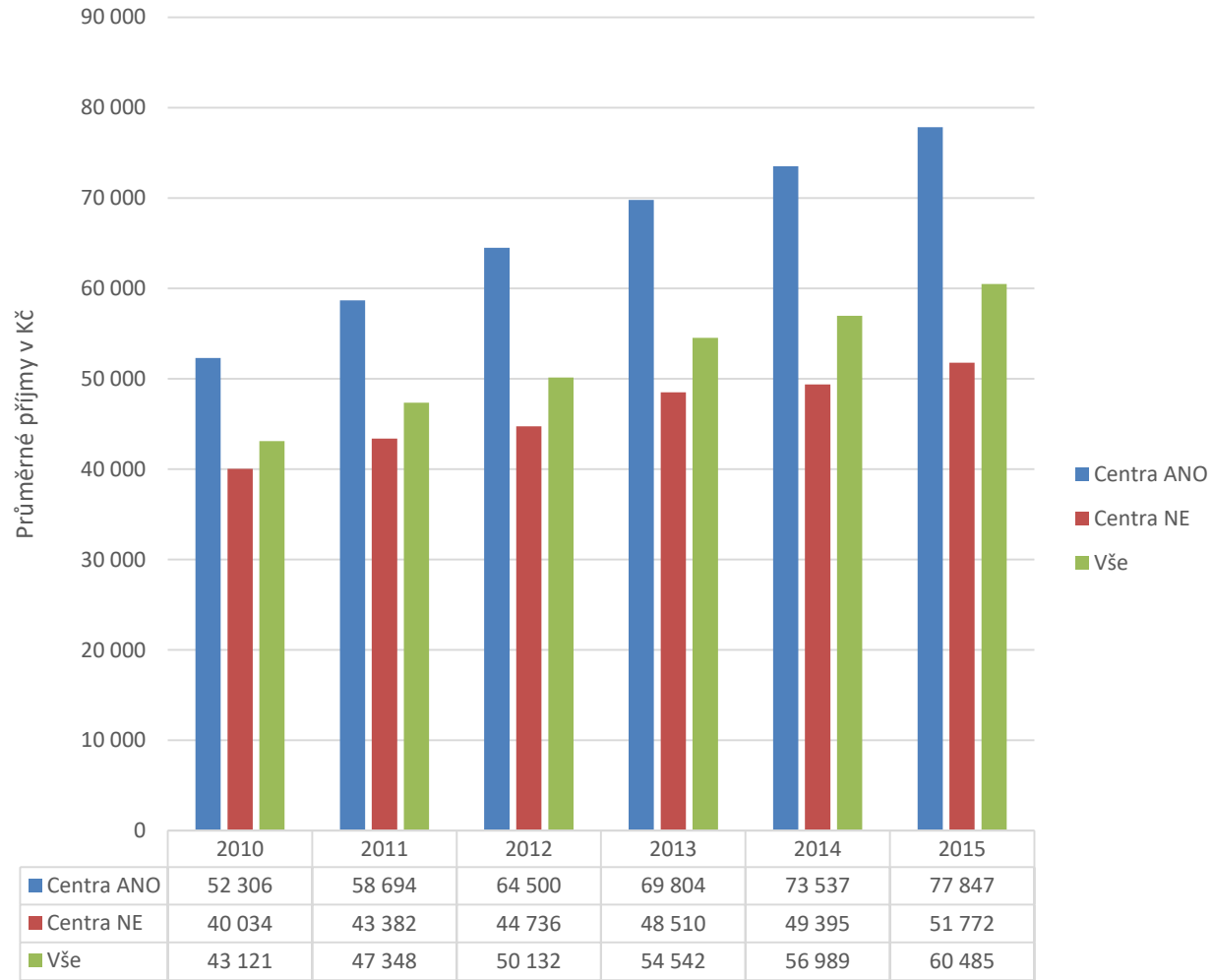
M45 – Bechtěrevova nemoc

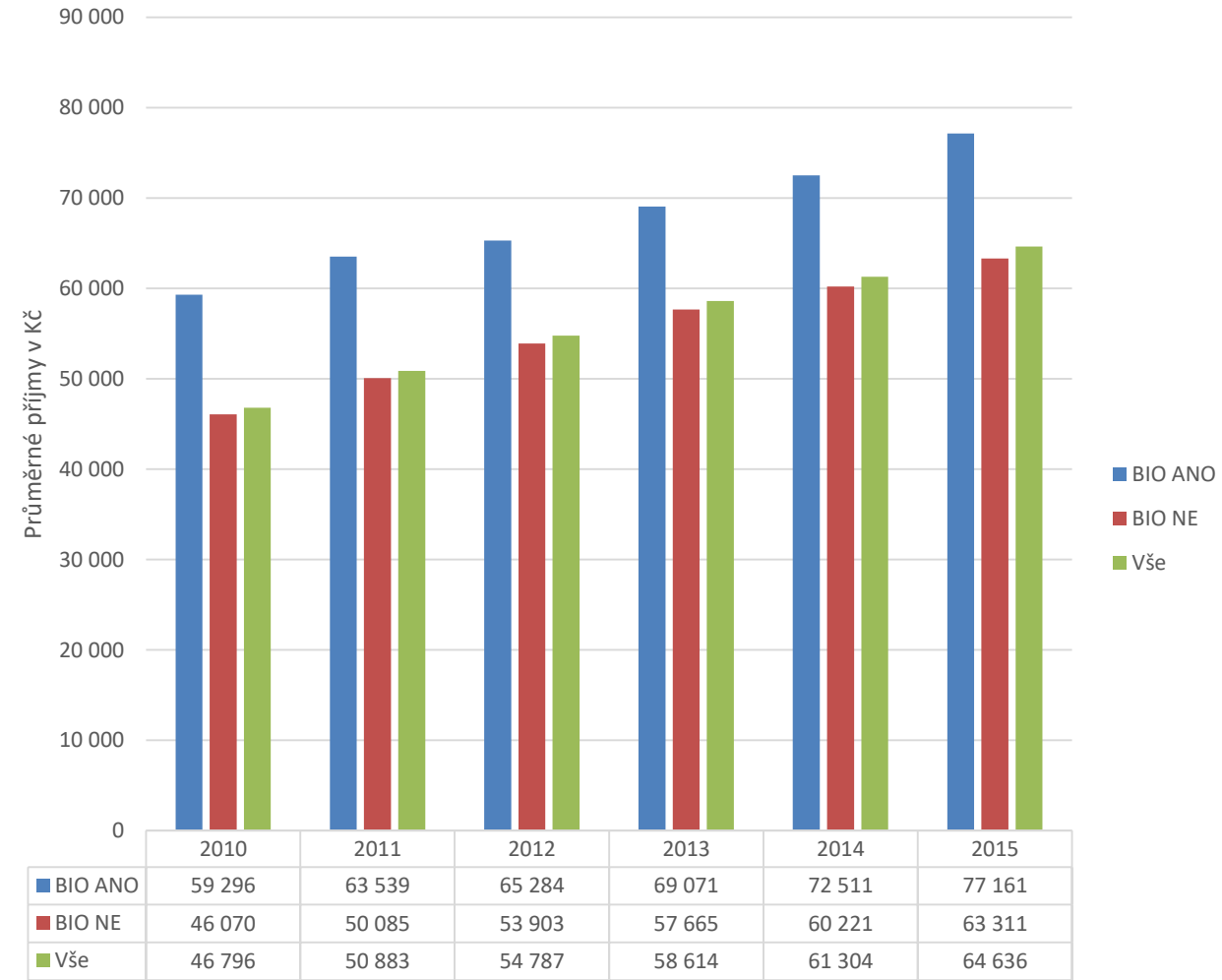
Průměrné příjmy veřejných rozpočtů (pojistné, daň z příjmu) na osobu dle poskytnuté péče

G35 – Roztroušená skleróza

Rok

M45 – Bechtěrevova nemoc

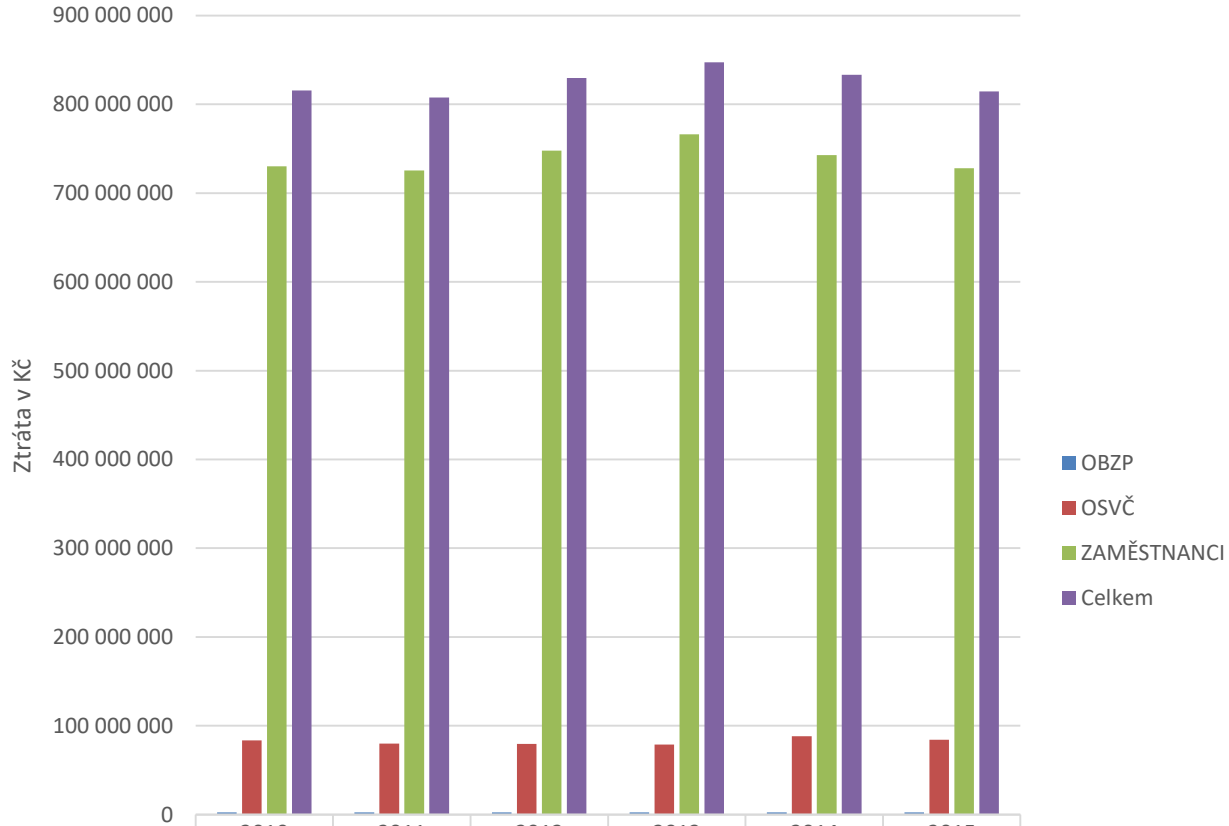

Rok

Ztráta příjmů veřejných rozpočtů

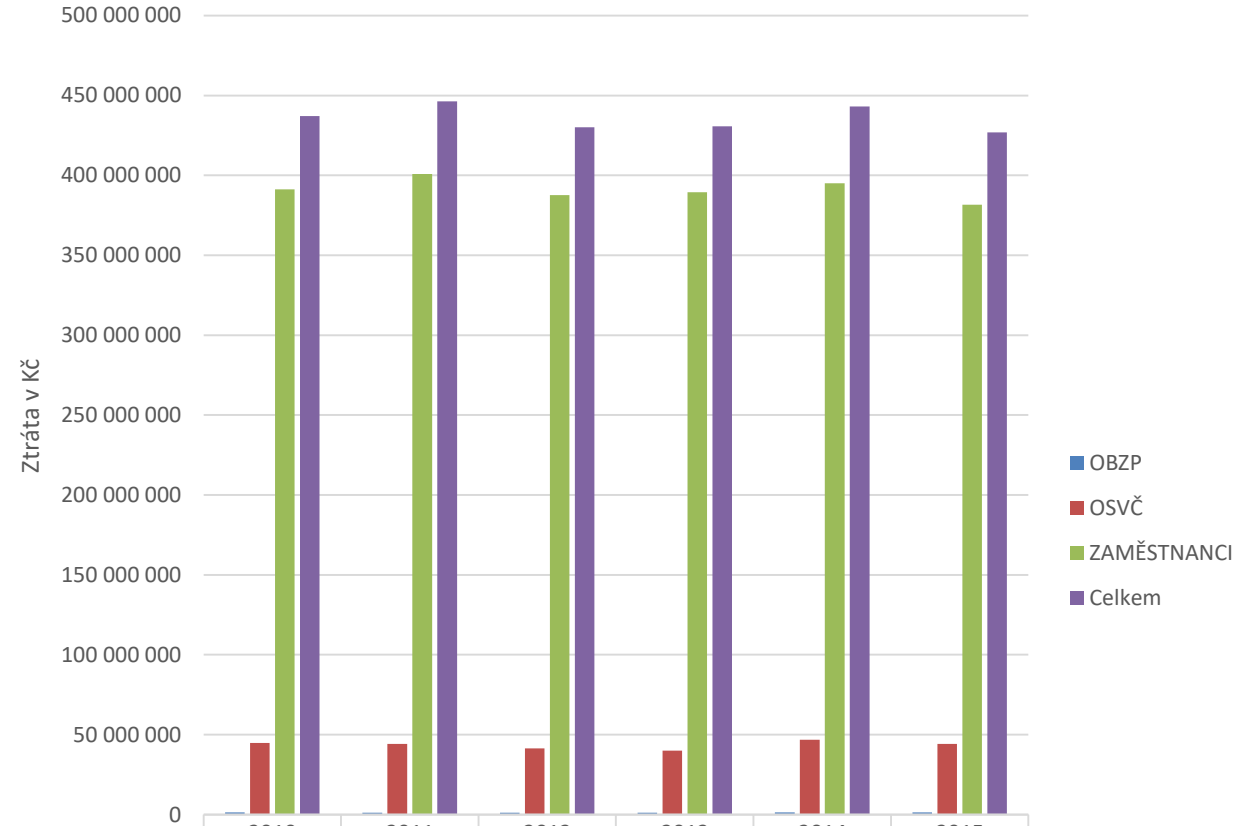
G35 – Roztroušená skleróza

M45 – Bechtěrevova nemoc

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
OBZP	2 325 413	2 202 163	2 269 037	2 312 680	2 303 033	2 384 044
OSVČ	83 395 236	80 063 585	79 693 615	78 765 039	88 085 892	84 246 453
ZAMĚSTNANCI	730 063 349	725 612 774	747 761 077	766 239 808	742 877 001	727 962 604
Celkem	815 783 998	807 878 523	829 723 729	847 317 527	833 265 926	814 593 101

Rok

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
OBZP	1 246 104	1 216 555	1 176 120	1 175 585	1 224 842	1 249 700
OSVČ	44 688 469	44 230 042	41 307 948	40 037 985	46 847 474	44 161 447
ZAMĚSTNANCI	391 214 351	400 854 938	387 590 346	389 496 380	395 090 638	381 593 300
Celkem	437 148 924	446 301 536	430 074 414	430 709 950	443 162 954	427 004 448

Rok

Další postup a využití výstupů použité metodiky

- Komplexní zpráva bude představena v průběhu září
- V případě zájmu možno pokračovat zpracováním dalších DG
- Výstupy obecně využitelné pro:
  - hodnocení účinnosti a přínosu terapií
  - hodnocení efektivity základního organizačního a legislativního nastavení systému sociálního zabezpečení jako celku ad.